

Стратегія розвитку профілактики в охороні здоров'я в Україні.

У рішенні фундаментальних проблем розвитку держави й громадянського суспільства профілактиці як складовій системи охорони здоров'я належить одна з провідних ролей, насамперед це стосується поліпшення демографічної ситуації, здоров'я населення, усунення наслідків тютюнопаління, алкоголізму, наркоманії, низької народжуваності тощо. Можливо не тільки запобігти багатьом причинам, що спричиняють захворюваність і смертність, а й уникнути істотних витрат.

Оптимальні моделі профілактики є в багатьох країнах. Досвід роботи говорить про їх ефективність.

<...> Основні завдання стратегії щодо підвищення ролі профілактики в охороні здоров'я:

- проведення аналізу втрат здоров'я населення та ефективності функціонування системи охорони здоров'я за сучасними світовими і вітчизняними показниками, проведення наукової оцінки економічної ефективності заходів щодо профілактики;

- підвищення пріоритету профілактики захворювань у програмах національних дій із забезпечення і поліпшення здоров'я населення, розробка системи міжвідомчого й міжрегіонального співробітництва щодо проблем профілактики, удосконалення шляхів підготовки, сертифікації і матеріально-технічних та фінансових ресурсів, спрямованих на профілактику;

- використання засобів масової інформації для просвітницької роботи серед населення щодо основ здорового способу життя, забезпечення ЗМІ необхідною науково обґрунтованою інформацією щодо причин виникнення захворювань, основних методів їх профілактики та основ здорового способу життя;

- організація, розробка й реалізація програм диспансеризації різних цільових груп населення, виділення груп високого ризику розвитку захворювань, рання діагностика, своєчасне лікування і спостереження за ефективністю лікування АГ, гіперхолестеринемії, цукрового діабету тощо;

- введення в стандарти медичних послуг заходів з профілактики неінфекційних захворювань, лікування тютюнової, алкогольної, наркотичної залежності, введення в постійну практичну діяльність служб первинної ланки охорони здоров'я профілактику неінфекційних захворювань і корекцію чинників ризику їхнього розвитку як до появи симптомів захворювання (з метою запобігання), так і після появи клінічних ознак хвороби (з метою запобігання її прогресуванню);

- об'єднання зусиль медичних структур, які здатні здійснювати профілактику: санітарно-епідеміологічної служби, центрів здоров'я,

відділень профілактики в поліклініках, медичні працівники з надання первинної і вторинної медичної допомоги, профпатологічна служба, науково-дослідні інститути тощо за умови визначення політики (основ профілактики), забезпечення діяльності, підтримки, моніторингування і впровадження її в практику охорони здоров'я;

– розробити й затвердити стандарти навчання за фахом «Медична профілактика» і «Профілактика неінфекційних захворювань» щодо підготовки кадрів у навчальних закладах медичного профілю, включити в програми навчання не тільки теоретичні аспекти профілактики, а також реальні практичні модулі (навички), які потрібні для повсякденної роботи фахівців у галузі профілактики неінфекційних та інфекційних захворювань;

– перейти до самозабезпечення життєво необхідними біологічними медичними продуктами, що надасть можливість не залежати від імпорту й ряду негативних чинників, які впливають на виконання календаря щеплень та інших важливих програм з охорони здоров'я;

– для підвищення рівня профілактики інфекційних захворювань держава має стати головним регулятором, який формує державне замовлення на біопродукти, координує роботу в регіонах, забезпечує зв'язок між системою охорони здоров'я, науковими закладами НАМН і НАН України і виробниками, постачальниками та іншими суб'єктами ринку, упровадити систему гарантування якості біологічних медичних продуктів при виробництві, дистрибуції, а також їх обігу на ринку (*Сердюк А., Кундієв Ю., Нагорна А., Ширококов В. Стратегія розвитку профілактики в охороні здоров'я в Україні // Журнал НАМН України. – 2012. – № 3. – С. 358, 368*).